

Bildstyrd perkutan biopsi

Perkutan (genom huden) biopsi är en procedur där läkaren genom att sticka en nål genom huden med ledning av röntgen eller ultraljudsbild tar ett vävnadsprov från en förändring i kroppen. Metoden är säker, snabb och har hög träffsäkerhet för att påvisa olika sjukdomar och ersätter behovet av öppen kirurgi för att ställa diagnos i de flesta fall.

Perkutan biopsi används ofta för att erhålla ett vävnadsprov för att bestämma om en förändring är elakartad, malign, eller inte. Om förändringen visar sig vara elakartad kan provet användas för att klassificera denna så att optimal behandling kan väljas. Biopsi kan också användas för att:

- identifiera tumörmarkörer och celltyper i tumörer
- analysera tumörens aktuella tillstånd
- utvärdera patienter med känd eller misstänkt infektion
- bestämma arten och omfattningen av diffusa eller systemiska sjukdomar
- matcha organvävnad före en transplantation
- titta efter tecken på organavstötning efter en transplantation

Vilken nytta kommer jag att få proceduren?

Med en perkutan biopsi kan prov erhållas på ett exakt och säkert sätt, även från mycket små förändringar. Detta innebär att du slipper mer omfattande kirurgiska biopsier, som är en mer invasiv procedur och kräver längre sjukhusvistelse och återhämtningstid. Resultatet av biopsin kommer att hjälpa din läkare att identifiera orsaken och omfattningen av din sjukdom och besluta om en behandlingsplan.

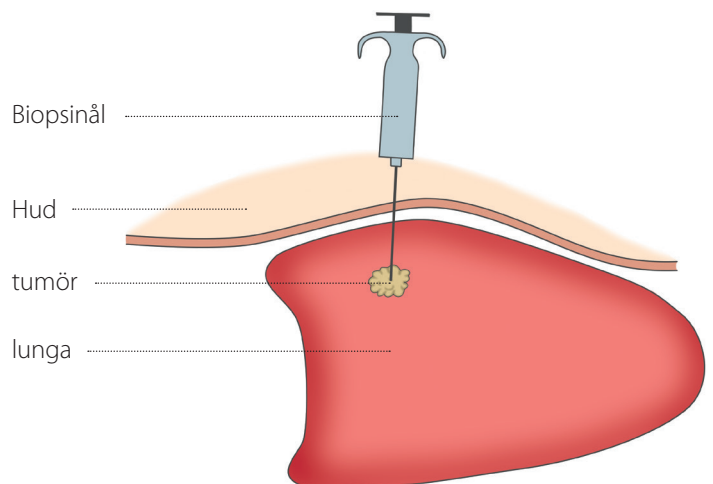
Hur ska jag förbereda mig för proceduren?

De flesta perkutana biopsier utförs med minimala förberedelser och utan att du behöver vistas på sjukhus eller mottagning någon längre tid. Du bör prata med din läkare vilka mediciner du tar, eftersom vissa kan behöva justeras eller pausas inför proceduren.

Det kan hända att du ombeds vara fastande 6-8 timmar innan biopsin. Vid behov, kan blodprov behöva tas inför ingreppet. Det kan också vara bra att prata med en anhörig om denne vill följa med dig och köra dig hem efteråt. Ibland ges lugnande medicin och då är det olämpligt att själv köra efter ingreppet.

Ingreppet

Ingreppet utförs under bildvägledning, oftast med ultraljud, Datortomografi eller röntgengenomlysning eller en kombination av flera metoder. Röntgenläkaren som gör ingreppet kommer inför ingreppet titta på gamla undersökningar för att planera en säker och bra provtagning.

I vissa fall kommer du få en infart/nål i armvecket eller på armen. Denna används för att kunna ge mediciner. Du kan också i vissa fall kopplas upp till övervakningsutrustning. Inför ingreppet kommer du positioneras på ett optimalt sätt för provtagningen och huden där provet skall tas kommer tvättas rent och ofta kläs in med sterila dukar. Därefter ges i regel lokalbedövning. Ibland ges även intravenösa läkemedel i form av smärtstillande eller lugnande medicin.

Efter bedövningen görs ofta ett mycket kort snitt i huden och genom detta förs biopsinålen in och vävnadsprovet tas.

Under provtagningen kan du behöva följa instruktioner från utförande läkare. Det vanligaste är att man behöver hålla andan kortvarigt. I många fall tas mer än ett prov. Ibland injiceras ämnen vid slutet av provtagningen för att minska risken för blödning. Om det skulle bli en blödning efteråt är denna oftast mycket kortvarig och hanteras enklast genom kompression med händer eller fingertoppar. Ett litet bandage/plåster placeras över insticksstället. I vissa fall kan nya bilder behöva tas efter ingreppet. Vävnadsprover skickas i regel till andra enheter, vanligen en patologisk klinik, som analyserar dessa och skickar ett svar till läkaren som beställde provtagningen.

Vilka är riskerna?

Perkutan biopsi är ett säkert förfarande med få komplikationer. Möjliga komplikationer (vanligt för alla biopsier) inkluderar lokala blåmärken, blödning (vanligtvis mindre), infektion, perforering, oavsiktlig organskada på intilliggande organ, lokaltumörspridning, eller ej adekvat material. Din läkare kan ge dig mer information och svara på frågor om din specifika biopsi.

Vad ska jag förvänta mig efter proceduren? Vad är uppföljningsplanen?

Om du fått lugnande medel kommer denna tämligen snabbt klinga av. Du kan bli ombedd att förbli sängliggande under viss övervakning 1-6 timmar. Du kan bli ombedd att ligga i en viss position under ett par timmar för att undvika komplikationer. Detta gäller speciellt vid ingrepp som bedöms ha högre blödningsrisk som t.ex. njurbiopsier och då kan även blodprover efter ingreppet behövas. Om det finns tveksamheter kring ditt tillstånd efter ingreppet kan du behöva stanna på sjukhuset över natten.

Efter ingreppet får du svar av läkaren som skrev remissen för biopsin och hur man eventuellt skall gå vidare med ytterligare åtgärder och / eller behandling.

www.cirse.org/patients

Detta dokument innehåller allmän medicinsk information. Informationen är inte avsedd att ersätta professionell medicinsk rådgivning, diagnos eller behandling.